

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/85/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012424
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012424.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 11.03.2022 sp. zn. 28PP/84/2021-61, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.05.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX, z
a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 67 ods. 1, § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona žiadosť odsúdeného J. X., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Tk/1/2015 zo dňa 18.12.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/12/2016 zo dňa 15.03, zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že návrhu odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno vyhovieť. Pokiaľ ide so splnenie formálnej podmienky, táto bola splnená 26.11.2021. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody možno konštatovať, že aj prvá materiálna podmienka bola v prípade odsúdeného splnená. Odsúdený bol uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 18.07.2019 pod číslom konania 4Nt/60/2019 preradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 12.04.2021 pod číslom konania 29Nt/110/2021 bol preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Jeho správanie a vystupovanie v tomto ústave je na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov ústavu v plnej miere rešpektuje. V kolektíve spolu odsúdených sa konfliktným situáciám vyhýba. Z radov odsúdených nevykonáva žiadnu funkciu. Odsúdený prejavil záujem o zaradenie na štúdium, od 01.09.2021 bol prijatý na externú formu štúdia v učebnom odbore kuchár. Nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárny potrestaný. Odsúdenému je venovaný individuálny prístup. K trestnej činnosti má kritický postoj. Riaditeľ ÚVTOS záverom konštatoval, že odsúdený čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Na základe uvedených skutočností ďalej konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom. Okresný súd ďalej konštatoval, že u odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, nakoľko odsúdený bol doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, najmä za majetkovú a násilnú kriminalitu a

preto v prípade odsúdeného nie je podľa názoru okresného súdu možné v rozumnej miere predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu.

Proti uzneseniu okresného súdu podal ihneď do zápisnice na verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený (č. I. 59 spisu), ktorú bližšie písomne odôvodnil (č. I. 66 spisu).

V písomne podanej sťažnosti uviedol, že jeho kriminálna minulosť bola zohľadnená pri rozhodovaní o treste a na základe kriminálnej minulosti predpovedať budúcnosť je hrubým porušením ľudských práv a základných slobôd EŠLP. Poukazuje ďalej, že lehota na podmiennečné prepustenie uplynula dňa 26.11.2021 a rozhodnuté o podanej žiadosti odsúdeného bolo dňa 11.03.2022, pričom poukázal na ustanovenie § 415 ods. 4 Trestného poriadku, kedy súd o takejto žiadosti rozhodne do 60 dní od jeho doručenia.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písmeno a), b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie a dospel k záveru, že tento postupoval správne a v súlade so zákonom, keď zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, tieto vyhodnotil individuálne i vo vzájomných súvislostiach podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne záveru, že sťažnosti odsúdeného nie je možné vyhovieť.

V napadnutom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky základné právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť. Krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku ako aj prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie druhej materiálnej podmienky.

Sťažnostný súd si závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakovával vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018)

Okresný súd správne a v súlade so zákonom skonštatoval nesplnenie druhej materiálnej podmienky, pretože vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, najmä za majetkovú a násilnú kriminalitu, nemožno konštatovať ojedinelé a výnimočné zlyhanie v jeho správaní. Opakované odsúdenia svedčia o sklonoch odsúdeného páchať trestnú činnosť. Je preto správny postup okresného súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Navyše treba poukázať na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

K sťažnostným námietkam odsúdeného krajský súd dodáva, že napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v

tom, aby po vykonaní zákonom stanovenej doby, prípadne za dobré správanie vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného, jeho doterajšieho života, charakteru a závažnosti spáchanej trestnej činnosti však ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že nebude páchať protispoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami.

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správaj vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

K namietanému nedodržaniu 60-dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uvedenej v § 415 ods. 4 Trestného poriadku krajský súd uvádza, že ide o lehotu poriadkovú, ktorej nedodržanie so sebou nemôže niesť právny účinok v podobe podmiennečného prepustenia odsúdeného bez ďalšieho skúmania splnenia zákonných podmienok a samo o sebe taktiež nemôže predstavovať ani zásah do základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR), pretože toto základné právo má inú podstatu ako poriadkové lehoty upravené procesno-právnymi predpismi, preto ich nedodržanie automaticky nespôsobuje zásah do základného práva osoby (porovnaj Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 347/2013-15 z 19.06.2013). Uvedené tak vylučuje i zásah do práva na spravodlivý proces.

Táto lehota je lehotou inštruktívnou a je pre súd záväzná, avšak nie v tom smere, že by mohla mať akýkoľvek vplyv na zákonnosť po jej uplynutí vydaného rozhodnutia. Sústavné, resp. opakované nedodržavanie inštruktívnych lehôt ale prípadne môže zakladať dôvod na disciplinárny postih sudcu. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 03.11.2020 I. ÚS 509/2020-14)

Krajský súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že trestná minulosť odsúdeného teda vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmiennečného prepustenia. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život.

Krajský súd záverom dodáva, že síce podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie s dohľadom, avšak považuje za nevyhnutné uviesť, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzaným záverom a odporúčaním riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach, pričom len súd je kompetentný posudzovať splnenie zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, preto sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písmeno c/ Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.